

[Jens Jørgensen]

Som ordfører for Udvalget til Valgs Prøvelse skal jeg gøre indstilling om, at stedfortræderen godkendes som midlertidigt medlem af Folketinget.

Hr. *Erhard Jakobsen* er valgt i Frederiksborg Amtskreds, og i anledning af hans orlov indkaldes 1. stedfortræder for Centrum-Demokraterne i denne amtskreds, overassistent *Addi Andersen*.

Udvalget til Valgs Prøvelse har i et møde i dag behandlet denne sag, og jeg kan herefter på udvalgets vegne afgive følgende:

Indstilling

Overassistent *Addi Andersen* godkendes som midlertidigt medlem af Folketinget fra og med den 9. februar 1993.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Udvalgets ovennævnte indstilling vedtoges enstemmigt med 124 stemmer.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Anden (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 56:

Forslag til folketingsbeslutning om Folketingets tilslutning til tillægsaftale af 1. februar 1993 til aftale af 6. oktober 1992 mellem regeringen og det færøske landsstyre med senere ændringer.

Af statsministeren (Nyrup Rasmussen).

(Fremsat 3/2 93. Første behandling 4/2 93. Betænkning 8/2 93).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Sonja Mikkelsen (S):

Jeg tager ordet her på baggrund af betænkningen fra Det Politisk-Økonomiske Udvalg og ikke mindst på baggrund af de bemærkninger fra Fremskridtspartiet, der står i betænkningen.

Jeg vil gerne understrege, at vi i Socialdemokratiet er glade for, at det ikke alene er de fire regeringspartier, men også Venstre, De Konservative og SF, som står bag hjælpen til Færøerne. Jeg vil også gerne understrege, at der her er tale om, at vi først giver en statsgaranti, og senere konverterer vi den til et statslån med tilbagebetaling over 5 år af i alt 850 mio. kr. Det skal understreges. . .

Formanden:

Der er en utilsadelig høj støj i salen.

Sonja Mikkelsen (S):

Det skal understreges, at der ikke er tale om et tilskud til Færøerne. Der er alene tale om et statslån og vel at mærke et lån, der gives under nogle helt klare, aftalte forudsætninger, som også er ganske skrappe for det færøske samfund både på det økonomiske og på det lovgivningsmæssige område.

Det færøske landsstyre og Lagtinget er i gang med at opfylde disse betingelser. I Socialdemokratiet har vi tillid til og også en forventning om, at landsstyret og Lagtinget sammen med den færøske befolkning gør alt, hvad de kan, for at opfylde disse betingelser og selvfølgelig med den nødvendige bistand fra den danske regering og det danske Folketing.

Det store flertal her i Folketinget vedstår selvfølgelig pligterne i rigsfællesskabet, og det er dybt beklageligt, at 12 medlemmer, der repræsenterer Fremskridtspartiet, indtager en sådan holdning. Hvis et flertal i Folketinget tillod sig at have den holdning, ville det få dybt alvorlige og helt uoverskuelige konsekvenser for det færøske samfund og for den enkelte færinger.

Kim Behnke (FP):

Uanset at fru Sonja Mikkelsen ikke er enig med Fremskridtspartiet i det færøske spørgsmål, går jeg ud fra, at fru Sonja Mikkelsen med sit demokratiske sindelag selvfølgelig respekterer, at man kan have en afvigende holdning i forhold til fru Sonja Mikkelsens, og det, at hele Folketinget er enig om at sende yderligere penge til Færøerne, er ikke i sig selv nogen dokumentation for, at det, man foretager sig, er korrekt. Det er, hvad flertallet mener man bør gøre i øjeblikket. Sådan er det. Men der er adskillige historiske beviser på, at gang på gang, når

[Klim Behnke]

Fremskridtspartiet har stemt imod noget, har resten af Folketinget valgt at stemme for og nærmest hånet Fremskridtspartiet for, at vi ikke kunne se, at det, der skete, var det rigtige. Når der så var gået nogen tid, viste det sig desværre ofte, at Fremskridtspartiet fik ret.

Nøjagtig det samme er tilfældet med Færøerspørgsmålet. Da vi i oktober behandlede sagen om de 500 mio. kr., var der ikke grænser for, med hvilken begejstring og entusiasme der blev talt også fra Socialdemokratiets side om, at man nu måtte hjælpe det færøske samfund. Vi forudså i Fremskridtspartiet, at det ikke var nok, og at det ville gå yderligere galt på Færøerne, men vi blev nærmest hånet og skoset for, at vi havde den holdning. Vi fik desværre ret.

En af grundene til, at vi fik ret, er, at årsagen til problemerne på Færøerne stadig væk eksisterer. Årsagen er, at de politikere og den top af den færøske samfundskransekage, som har hovedansvaret for problemernes opståen, er de samme mennesker, som i oktober blev sat til at forvalte de 500 mio. kr., og det er de samme mennesker, som nu skal til at forvalte de nye 350 mio. Så længe disse mennesker, der har ansvaret for problemernes opståen, ikke er i stand til enten at forlade deres poster i erkendelse af, at de har misforvaltet det færøske samfund, eller at ændre kursen totalt, vil det fortsat være sådan, at de penge, vi sender derop, mønt for mønt vil blive plumpet direkte ud i Atlanterhavet.

Vi har i betænkningens bidrag dokumenteret denne kraftige påstand bl.a. med sagen om Atlantic Airways. Efter at Folketinget i oktober måned havde givet Færøerne denne økonomiske håndsrækning, hvad skete der da? Der skete det, at de færøske politikere fortsatte med at pumpe millioner af kroner i det fallerede Atlantic Airways, fordi den færøske stolthed krævede, at man havde et luftfartsselskab. På trods af at man kun er en 47.000-48.000 mennesker deroppe, skal man selvfølgelig have sit eget luftfartsselskab.

Den slags eksempler – også med de mange anlægsprojekter på Færøerne – dokumenterer, at det endnu ikke er gået op for politikerne og toppen af kransekagen på Færøerne, hvor alvorlig situationen er. Man fortsætter med med høj cigarføring at rejse videre på første klasse og vil ikke erkende, hvor alvorlige problemerne er, og så længe det er tilfældet, sender vi

gode penge efter dårlige penge. Derfor kommer vi også i slutningen af vores betænkningens bidrag med den kedelige forudsigelse, at det ikke er sidste gang, Folketinget kommer til at behandle ekspresansøgninger fra Færøerne om økonomisk hjælp. Der kommer endnu flere ansøgninger – desværre gør der det – fordi årsagen til problemerne fortsat findes.

Også ved behandlingen af dette forslag har man – senest her fra fru Sonja Mikkelsens side – fået det til at lyde, som om Fremskridtspartiet skulle have en særlig lyst til at genere det færøske folk. Det har vi ikke. Vi er dybt bekymrede og har ondt af det færøske folk, fordi det færøske folk lever med politikere og topfolk, som forvalter det færøske samfund og økonomien deroppe så dårligt, som tilfældet er.

Vi har ondt af de mennesker, og derfor forsøger vi at hjælpe dem bl.a. med krav om, at der skal indføres lovregler på Færøerne, som svarer til de danske regler. Det gælder f.eks. på ministeransvarlighedsområdet. Det er blevet bortforklaret med, at man har et særligt kollegialt styre på Færøerne, hvor man ikke kan have en sådan ministeransvarlighedslov. Jamen så må man ændre det, så den enkelte minister på Færøerne kan stilles til ansvar for de fejltrin, vedkommende har begået.

Vi har argumenteret for, at der på Færøerne skulle være en lov om offentlighed i forvaltningens svarende til den danske. Det har vi også fået at vide at der sandelig ikke var behov for. Og med hensyn til de forskellige erhvervslovgivninger er det sådan, at man nok vil sætte dem i kraft ved kongelig resolution, men først efter at de er blevet tilpasset de særlige færøske forhold. Hvordan bliver den tilpasning? Det er der ingen af os der har fået svar på endnu.

Så længe man fra dansk side med bind for øjnene foretager disse ting, har vi ingen som helst tro på, at det skal lykkes. Vi vil igen fra denne talerstol og andre steder komme til at skulle diskutere forholdene på Færøerne, og næste gang er det måske 200 eller 500 mio. kr. yderligere, der skal tilføres det færøske samfund. Det mener vi er urimeligt. Vi mener især, det er urimeligt, at pengene kommer fra de danske skatteydere. Det er jo de danske skatteydere, der hæfter for dette her, de samme danske skatteydere, som har mange økonomiske problemer.

[Kim Behnke]

Derfor har vi valgt at sammenligne forholdene på Færøerne med forholdene på Bornholm. Man kan tillade sig at lave en sammenligning, fordi der stort set bor lige mange mennesker i de to øsamfund, og den anden sammenligningsgrund er, at det begge steder er problemer med fiskeriet, der har givet økonomiske problemer. Men hvor man nu indtil videre har stillet lånegarantier osv. på 850 mio. kr., plus at der skal sendes 300 mio. kr. i likviditetsgaranti op til hjemmestyret, er det eneste, man har haft tilovers for den bornholmske befolkning, at man har nedsat et udvalg, som skal se på, hvad man kan gøre.

Men det er altså den bornholmske befolkning, der via sine skattepenge er med til at betale for det, der foregår på Færøerne, og derfor skal vi i Fremskridtspartiet anbefale, at alle Folketingets medlemmer stemmer nej til dette beslutningsforslag og stiller krav om, at der for alvor bliver ryddet op i tingene på Færøerne, inden vi begynder at sende yderligere penge derop.

Atli Dam (S):

Hr. formand, jeg vil meget gerne udtrykke glæde over tilsagnet fra så stort et antal partier her i Folketinget om, at de vil godkende den aftale, der er indgået mellem Statsministeriet og det færøske landsstyre.

Som tidligere sagt kunne jeg selv have ønsket visse punkter anderledes, også specielt fordi jeg er bange for den betydelige indflydelse, bankerne via en ny strukturfond vil få på styringen af færøsk erhvervsliv fremover, men lad det være. Jeg støtter den aftale, der er indgået, og er glad for, at vi kan få den.

Som bekendt er jeg ny her i Tinget, så. . .

Formanden:

Lige et øjeblik! Jeg synes fortsat, at medlemmerne skal påhøre talerne i større tavshed, og jeg er især ked af de mange samtalegrupper i stående tilstand, der er rundt omkring. De er forstyrrende.

Atli Dam (S):

Som bekendt er jeg ny her i Tinget. Det er første gang, jeg har haft mulighed for at overvære behandlingen af et forslag, der har været i udvalg, og jeg må sige, at jeg ikke håber, at det niveau, denne behandling har ligget på, er ken-

detegnende for Folketingets behandling af alvorlige sager i udvalg.

Jeg er meget skuffet over det niveau, som et af partierne her i Tinget har trukket denne sag ned på, specielt når man erindrer sig, at dette parti slog sig op på at afskaffe, hvad der kaldes papirusseri. Jeg har aldrig set magen til papirusseri som det, der har været i denne sag. Tænk, 89 spørgsmål! Jeg er ikke i stand til at oplyse Tinget om, hvad behandlingen af hvert enkelt spørgsmål koster, men 89 spørgsmål, der i bund og grund via deres formulering viser, hvilket ukendskab, hvilken usaglighed og hvilken urigtighed man opererer med i det, man prøver at udtrykke gennem disse forslag, det er meget skuffende.

Man har i sin behandling af sagen givet indtryk af, at man har konsulteret gode kilder på Færøerne. Jeg fik under førstebehandlingen af dette forslag at vide, at kilderne – fru Kirsten Jacobsens kilder – strakte sig fra Kristeligt Folkeparti i Klaksvig til Atli Dams bror på Suderø. Nu har jeg i mellemtiden været hjemme på Færøerne, og jeg kan meddele, at Kristeligt Folkeparti i Klaksvig frabeder sig al tilknytning til dette parti og bad mig meddele, at de ikke har leveret nogen oplysninger. Og når man vil give det udseende af, at man har en god kilde ved at fremdrage min bror, kan jeg meddele, at fru Kirsten Jacobsen aldrig har talt med Atli Dams bror.

Hvis det er sådan, at man på 9., 10., 20. eller 100. hånd kolporterer oplysninger, som har været fremme, er det ikke mærkeligt, at sagen får en sådan fordrejning og bliver så urigtig.

Men jeg er glad for, og det tjener det danske Folketing til ære, at man vil afvise den slags forsøg på at gøre en sag ikke papirusset, men nusset. Tak!

Kim Behnke (FP):

Hr. Atli Dam mente, det var papirusseri, når Fremskridtspartiet så sig nødsaget til at stille 89 spørgsmål. Vi havde også håbet, at det ikke havde været nødvendigt at stille de 89 spørgsmål, men sagen er jo, at man under behandlingen af disse 350 mio. kr. såvel som under behandlingen i oktober måned fra regeringens side har været særdeles sparsom med, hvilke oplysninger man ville give i denne sag. Vi oplevede i oktober måned, at de oplysninger, der blev givet fra den daværende statsmi-

[Klm Behnke]

nister, var decideret mangelfulde. Vi måtte via telefaxforbindelser til lagtingsmedlemmer osv. på Færøerne selv fremdrage de pågældende svar. Derfor er vi nødt til som ansvarligt oppositionsparti at efterprøve de oplysninger, vi får fra regeringen, og det krævede denne gang 89 spørgsmål. Uanset hvad de 89 spørgsmål har kostet at svare på, er det ingenting i forhold til, hvad det koster, at man skal hastebehandle og sende 350 mio. kr. yderligere til Færøerne.

Hr. Atli Dam gør sig den ulejlighed at bevise, at Fremskridtspartiet skulle have seriøse og lødige kilder på Færøerne. Jamen vores kilder på Færøerne er folk fra alle samfundslag, der af egen drift ringer og telefaxer til os, fordi de er bestyrtet over det, der foregår. Hvis hr. Atli Dam læste det telegram fra Ritzaus Bureau, der forelå den 6. februar, ville han se, at det på det tidspunkt kun var to af partierne i regeringskoalitionen, der overhovedet ville støtte dette her, hvorimod det store oppositionsparti Sambandsflokkun og senere Republikanerne begge under debatten på Færøerne har taget afstand fra den aftale, der er blevet indgået.

Hr. Atli Dam skal således ikke få det til at se ud, som om man på Færøerne er fuldstændig enige om, at denne aftale er de vises sten. Der er store problemer på Færøerne, og mange af de mennesker deroppe, som med rette føler, at det, der foregår, går hen over hovedet på dem, har altså i det danske Folketing kun kunnet finde lydighed hos Fremskridtspartiet, fordi alle andre medlemmer af Folketinget nægter at lytte til den opposition, der også findes på Færøerne.

(Kort bemærkning).

Atli Dam (S):

Hr. formand, det borttager ikke den kendsgerning, at de eneste to kilder – blandt disse mange, der telefaxer og telefonerer – der blev opgivet her fra Tingets talerstol, viste sig at være urigtige.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslaget til folketingsbeslutning vedtoges med 120 stemmer (S, KF, V, SF, CD, RV, KRF og Hans Erenbjerg (UP)) mod 8 (FP).

Formanden:

Dette vil blive meddelt statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Forespørgsel nr. F 17:

Forespørgsel til industriministeren:

»Hvad agter regeringen at gøre for at forbedre sikkerheden for transport med skibe, såvel nationalt som internationalt, med henblik på at forhindre ulykker, kollisioner m.v. med efterfølgende fare for miljøkatastrofer samt fare for såvel forhyrede søfolk som for passagerer om bord på skibene?«

Af Tommy Dinesen (SF) m.fl.

(Forespørgslen anmeldt 14/1 93. Fremme af forespørgslen vedtaget 3/2 93).

Begrundelse

Tommy Dinesen (SF):

Inden for de sidste 3-4 år har der været 10 større tankskibsulykker, og lige så mange bulkcarriers er sunket, nogle af dem med mænd og mus. Herhjemme husker alle »Scandinavian Star«-branden, hvor 158 mennesker omkom. I sommeren 1992 var der tre grundstødninger i Storebælt, og i forrige uge kolliderede to skibe i Øresund i tæt tåge.

Det ville nok være naivt at tro, at ulykker til søs helt kan undgås, men der kan gøres meget for at sikre skibstrafikken. Det er især internationalt, der skal satses, men det er en langsom og affære, fordi så mange forskellige interesser er involveret såvel blandt redere som blandt de faglige organisationer.

Den internationale maritime organisation, IMO, er det sted, hvor alle interesser mødes, men det er en svær opgave at blive enige i en sådan konsensusforsamling. Desværre må man nok konstatere, at det kun er i forbindelse med store miljøkatastrofer, eller når mange passagerer omkommer, at der sker fremskridt i forhandlingerne om sikkerheden til søs.

Flere lande er dog begyndt at indgå aftaler, der går videre end det, der er enighed om i IMO, i ITF og i ILO. Således havde Folketingets Erhvervsudvalg i sommeren 1992 besøg af et australsk parlamentsmedlem, som ville diskutere søfartssikkerheden med baggrund i en række australske skibsforlis.